

๒๖๒

บทละครร้อง

เรื่อง ตาเบ๊ะจงไฟ

(พระศรี รจนา)

สำหรับละครหลวง นฤมิตร

ว.ศ. ๑๒๘

โรงพิมพ์คุรุสภากร จารุญ

กษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ขอสงวนลิขสิทธิ์

บทละครเรื่อง

พระอภัยมณี

(พระศรีวิจิตร ๑๖๖๖) สำหรับละครหลวง นฤมิตร ๖, ๗, ๘

ตัวละคร

ชุดเดียว นางรูปใน เรือนขุนกาฬวิชา ตัวละคร
มีหนึ่ง ชิง เบ้า (อายุ ๒๔ ปีได้ย กะ หลอ มึง กะ หลอ คี
อย่าง อีโพธิ์มหา พลัง) จิต โต้ะกิน เข้า คัม อยู่
เห่ ๑ (ชิง) ไปชนะดี ของเข้า มา แต่เข้าอ
เบ้าบุญ สอง ของ ของ ท่าน ชน สอง ของ คุณ นาย
ผู้หญิง ช่าง ดี ไปชนะดี บุษบง เดินจุด ๆ ถัด ช่าง ถึง
อิดม่ารบ กับ มื่อชิง อิง แอบ เขียว แค่น เกยว พาด
ไม่ดำนึก คัก ชคอ แม่ อัง พนอ พ่อ ตหาร ใคร เขาะก็
น้อยการ ไม่รำน ริก หตุก หตุก ทั้ง ออ หอ ถาย มื่อ เป็น

๒ เรื่อง คาแม่จงไฟ

คงทองเงิน นายผู้หญิง ท่านขุนอุ่นนึ่ง คงเข้า
บงกตงเถกเถก ทองเงิน หะ ๆ ทองเงิน คัวเป็นเป็น
ไม่เดินเลื้อย อ้ออิงคั่งงมชเง้อ ไม่ได้เออมาหลาย
เดือน เงินเดือนเดือนก็ผิด นายคงชดบัตเดือน
เชือน กำปั้นใหญ่อยู่ในเรือน เหมือนโยนบ่อบ้อ
หรือว่า ข ๑๒ คำ เจรจา (แม่ด้อมแม่เรือน
อายุ ๒๔ มีความรู้ ได้มยใหม่คตอง แคว้นหน้าเกรียม
เดินกระวีกระวาด ออกมา ตาม “เข้าคัมพร้อมฤ
ยังหะ นังอิง?”

อิง— พร้อมแล้วเจ้าคะ ไม่เข้าคอกเจ้าคำ
กะอิต้มเข้าคัม ๆ ๆ เดี่ยวประเดี๋ยวก็สุก เผาปลา
เลขห้อง เผากัด้วยเผาไข่ โอ๊ยเดี๋ยวเออะเจ้าคำ มีหนังสือ

เลขหมู ๘๑๕.๑๑๒
๙๖๒๓๔๖๗

เลขทะเบียน
ม.๑๒๒๖๕๔ ก ๖๑๓

เรื่อง ตา มะงไฟ

๓

นาย— ตี เทยว อัง ไปไป เขาเข้า ต้ม มาเร็ว
เร็ว ไป

แม่— เจ้า คีระ (วิ่งออกไป)

นาย— หะ หนังสือ ไปรษณีย์ ของ ฉบับ ฉบับ
นี้ ไคะ หนะ ตายมือ แปลกแท้ ๆ (ฉีก ออก อ่าน)

อ่าน ๑ จดหมาย คุณ นาย เน้ย มาถึง แม่ ฉอ่ม
หลาน ลาว อาตง เรือ ไฟ ออกจาก เมือง ตรง จะไป
แควเกาะ หมาก และ เมือง ใหม่ แล้ว จะ เคย เข้า มา กรุง
เทพ ๆ อาไศรย หลาน อยู่ สัก เจ็ด แปด วัน คง จะ ถึง กรุง
เทพ ๆ ใน วันที่ หนังสือ นี้ มาถึง รวด นื่อง ๆ เพศ ข้ามี
เรื่อง รวด จะ มา เอา ให้ พัง มาก เมื่อ พบ กัน ข้า อยาก เห็น
หลาน ว่า หน้า ตา ไต ขึ้น จะเป็น ยัง ไง มั่ง จะ ตาย ไป เพราะ
หลาน ยัง แดง ๆ อยู่ เมื่อ ข้า ออกไป จาก กรุง เทพ ๆ แล้ว

๔ เรื่อง ตาแม่จงโพ
ก็ไม่ได้เข้ามาเยี่ยม เยือน อีกเลย หวังใจว่าแม่
อุ้มหลานรัก ของตา คงจะเต็มใจจัดการ รับรองตาให้
ชื่นชม สบายใจ ตาอยากพบปะ ะ

อุ้ม— ใ้บุญจริง ๆ แม่อาเวทนา หลานมาก
อืเฒ่าเช็ดตัวได้ เทียว ว่า คงจะ ประจบประแจงประจบ ประแ้
ให้แม่อา หยอด หลาน ซด ๆ ๆ ๆ เทียว ด้วย แม่อาไม่มี
มาก ทั้ง ลูก ผัว ๆ ก็ ไม่มี มี แต่ อืเฒ่า เป็น หลาน อยู่ คน
เดียวและ เวลาน ๆ อืเฒ่า ก็ทำถึง—โ้ยตายจริง ๆ ละเข้า
นี่อะไร อีก ฉบับ หนึ่ง ถ้า อืตาย มือ ตัว โต ๆ เขียน ด้วย ภู
กัน จัน ษนิค ี่ นละ ดาง ไม่ ดี เลย ขวัญ หนึ่ ด้ ฝ่อ ไป ที่ เดียว
(ฉีกอ่าน)

อ่าน ๑ แต่คุณแม่มี หนึ่ง ถีบ มา ทวง เงิน ถึง ๑๘
ฉบับ แล้ว ก็ ไม่ ปรารถนา หา ใ้ ให้ ครัง น เป็น ครัง

เรื่อง ตา แม่ จง โฟ ๕

ที่ ๓๘ ทอง เงิน ๔ ซึ่ง ห้า คำถึง จึง บอก ถ่วง หน้า มาให้

รู้ สำนัก ศักดิ์ ได้ ด้วย น้อย ๆ เพด พรุ่ง นี้ จะ ให้ ยาย

หมอ เกษ ตาม มาทอง อีก ด้วย คุณ แม่ ท่าน ได้

กำชับ ตั้ง ยาย หมอ เกษ มา เป็น มั่น เป็น เหมาะ ว่า ถ้า

ไม่ได้ เงิน ครบ จาก มือ ครอบ แล้ว ก็ ให้ ค้าง วัน ค้าง คืน

เกาะ หัก กะไต ทอง อยู่ นั้น จน กว่า จะ ได้ ฯ

นาง ชิน ๑ (ครอบ) ทำ ใจ ตี คราน วน ด้วย ท่าน

ขุน ไม่ ประดา เต้น เบียด เสีย ไฟ ครา ครุค จัน ทำ ไม่ ชอบ

กต หมาย แก่ แต่ ยิ่ง ล้ว ลอง แทะ ถัด หวย ไป เป็น

คุ้ม หู คุ้ม หอง เป็ด อด หมด รน จน สร้อย แหวน แผ่น

จำ นำ คุณ แม่ เชื้อ ชือ เชื้อ ของ เครือง ทอง นาก

ถดาก ถด่า ไชว ไชว เสด เพด ต้า หวย ดี ช้า กิน หย่า เป

อิด ออก ไม่ รอด ศักดิ์ จะ บอก ผัว ถัด หน้า เหย ทั้ง

จนทนเยเก วางโตเก้ แกน ๆ คลอ ต้องคิดมิด ท่าน

ซุน วุ่นเห็ด ร้าย อ้ายย หมอ จะอยู่ นั่ง ชูคอ ไม่

ขอไปจน ไร้เงิน นา พิกากว่าสามโมง อีตายโหลง

~~จวนเจียน~~ คณคณ ต้องรณหา คนเคิน เคน เถ่อ นึง จะยัง ขยาย

ควร หลอก หลอกดวง ด้อ ควร ขอ ๆ ถ้อ ขวน ขวาย

ควร บิด คิด ขยาย ร้าย ฤ คี ตาม ที่มัน ท่าน ซุน หมก

มุ่น หนัก จน อคัก ๆ ชัก หุน หั้น พาโตโจ พนน

อเฒ่า ห้วน ไม่ วาย เกรง ๆ ๓๖ คำ (เจรจา อี

อังก เข้า คัม มา คัง นาย แกดัง ได้ ว่า จะกิน กุ้ง ไม้ เฒ่า

ขอ อัฐี ก็ ถาย เป็น ต้อง การ กิน เต้าฮู้ ยี่ทอด ครั้น เฒ่า

หน้า คั้น ก็ เถยสั่ง ให้ ไป เผาปลา สดัด ฉัก อย่าง ปลา หมัก

ไม่ ทน ไร ท่าน ซุน กาฬ วิชา อายุ ๓๐ มีความรู้ ฉลาด ถอก

แฉก หน้า เมื่อย ออกมา ถาม “เข้านี้ มีหนังสือถึงฉันนึ่ง

ไหม หยะ?,,

เรื่อง ตาเบ๊จง โพ ๗

ฉุ่ม— มีนั่นแน่ ต้อง ฌบับ ของ คุณ ฌน น

อฉน ได้รับ จดหมาย แม่อา เนี้ย คุณ จำ ได้ ไหม เซอที่

อฉน เล่า ให้ ฟัง บ่อย ๆ ว่า ท่าน มั่ง มี นัก ไป ตัง ทำ

ค้ มุก อยู่ เมือง ตรัง นะ ท่าน จะ เข้า มา บาง กอก ถึง

เข้า ฌน นี น้อย ๆ เพด จะ มา พัก อยู่ บ้าน เรา

ซุน— ค้ จำ ได้ ซี ที่ ท่าน เป็น เศรษฐี นี้ นักษ

ได้นะ สิ หนะ ค้ ต่ เก่ง พอ ไซ้ เรา ต้อง รับ รอง ประ

จบ ประแจ แม่อา ท่าน ให้ ค้ ถึง จะ ได้ ท่าน จะได้ เวทนา

เรา โอ โห นี อไร ถ้า แม่ หคุณ ! จดไว้ นอก ของ

ว่า เจ๊ ตัว โป— ใคร อีก ถ้า หือ เจ๊ ตัว โป นี้ ? จะ

เด่น กัน ทำ ไหน อีก ถ้า ?

ฉุ่ม— จะเป็น คุณ ดุง ของ คุณ ที่ คุณ แม่ ที่

เลี้ย ของ คุณ ท่าน พุด ๆ อยู่ ณะกะม้ง เรอ คน ที่ ชาย

๘ เรื่อง ตาแม่ จงโพ

บ้าน ขาย ช้อง ยก ออก ไป จาก กรุง เทพ ฯ มา แต่ ต้น แผ่น
ดิน ก่อน ไป ตั้ง ทำ มา หา กิน อยู่ ที่ ภู เก็จ นั้น ใช ไหม ?

ขุน— อ้อ คุณ พระช่วย ! ฉัน เชื่อ ว่า ทำ จะ จริง
เหมือน หล่อน ว่า เสีย แน่

อ่าน ๑ ไป จาก บาง กอก ถม ถม มา ๔๐ ปี แล้ว
จะ เข้า มา เข้ม ดัก ที่ โดย ปรารถนา อยาก ให้ เห็น
กรุง เทพ ฯ นึก ได้ ย็น ชิด เคียง ว่า หาด น ตง เนอ ตง
ตัว ได้ จัน เป็น ขุน นาง วาง น้ำ จึง ยาก จะ ไคร้ เห็น
หาด น รัก โทน ของ ตัว ว่า หน้า ตา วิสา ความ รู้ ใจ คอ เป็น
อย่าง ไรว้าง ลุง จึง จะ ขอ มา อยู่ ด้วย ลัก ๗-๘ วัน
แต่ ญาติ ผู้ เดียว ของ เจ้า ยัง เหลือ อยู่ ใน โลก มนุษย์ ลุง เจ้
ตัว โป ฯ

เรื่อง ตา เบ้งไฟ

เห่ ๑ (ฉุ่ม) แม่อาเศรษฐีนี้ ลูกเศรษฐีที่
เหมาะเหม่ง ต่างพากันมาเอง คง ครน เครงบ้าน
ตมปอง อิดัน อิดัน อิดัน หวง ไย ~~อิดัน~~ จะไป ซ้อเข้าของ
จวน กมึง เหลือ นัง ดอง ต้อง รับ เทียว ไปเดยวัน
(ขุน) กิน เข้าเข้า เสีย ก่อน ด่วน รับ ร้อน ไปไหนนี้
(ฉุ่ม) ตัน คอ เหลือ รอรี (ขุน) ตามใจ ช้ไปก็
ไป ฉิน อยู่กิน ผู้เดียว ไปประเดี้ยวก็ กลับได้ ไป
ลิ้ง้า ช้าช้อย ไย ซ้อหาอะไรให้พอการ ~~ก็ ๖~~ ๗ ๘ คำ เจจ
(ฉุ่ม) ก็ ไป ท่าน ชุน ตัก เข้าต้ม ขยอก คัด คอ
ตำ ตัก คา กวาด คอย ดูทาง เมีย ไปพันๆ ยัง พอเห็น
ต้ม แล้ว ก็ว่า “เออ เทวดา ช่วย ! ไปเสีย ลิ้ม ลิ้ม ก่อน
เรา ฉีก หนั ด้อ อับ ปรี ดี ละ บาต นี้ โห่ แม่ ชื่น จิตร
เชิญ ใจ ของ พระ ตำ มี อนาคตา เขย แม่ ไม่ ประสา ตัก

๑๐ เรื่อง ตาแม่จิงไฟ
นึกได้ว่า พระพิศากะ แดก ๆ ของ แม่ชั้น ขาวมณเฑียร
ร้อนเด็ก ๆ อยุ่อย่างไรมั้ง อ้ายเก่าแก่จรรไร มันจะ
ว่ายังไง ของ มัน มั้ง หนอ (มือ ลั่น มือ เดี่ยว ฉีก จดหมาย)

อ่าน ๑) เก่า แก่ ซื่อ ยี่ ยี่ เหมง มัน ขอ บอก คำ ขาด
คือ ขุน กาว วิชา ฉบับ ท้าย ว่า ... แต่ พัง ผิด แด่ ผิด เก่า
ว่าจะ ใช้ เงิน ๕๐๐ บาท มา ไม่ รู้ ก็ ครัง ก็ หน จน ลั่น เขี่ย กัน
เสีย แล้ว ... จะ ให้ ตา แม่ จิง ไฟ คน หนึ่ง ใน ดัง มา
เกาะ หัว กะ โต ทวง แด คอย อยุ่ จน กว่า จะ ใช้ เงิน ...

เห่ ๑ (ชุน) ตาย ตะ กู อยุ่ ตะ ไ้ ... แม่ จิง
ไฟ ไร เข้า บ้าน คำ ขี้ ขำ ค่า ประจาว เหลือ ทน ทาน คำนึง
กะมัน ต้อง หด พบ ไม่ ไหว อยุ่ ไม่ ได้ ไ้ คง ดัน
ไหน เกือก เกือก ไม่ ทน ใคร อยุ่ นั้น เฮ้ย อี อัง อี อัง

เรื่อง ตาแม่จงไฟ

๓๓

อี อังเว้ย คุณติเคย รยำ มั่ง หยิบ หนวก หยิบ เกือกทั้ง

ไม้ท้าว กุข้าง คู้ ที่ (อั้ง) เจ้าขา เบ้า มาแล้ว ออกแผ้วๆ

เทียว ฟ้ายี่ (ซุน) หู หนวก ลวก เหลือคี่ เบ้า อัม ปรี

เรียก ไม่เออ (อั้ง) ได้ ยิน ครั้น ปล้น มา ก็เกรง

ตาแม่จก เทอ ถอดน ถอดอก เล็ดอก เซงอ เบ้า ไปเจอ

กระเยอ ไว้ เล็ดอ แดง แดง เต็มไซ เหมือนจงไฟ ได้

คันไถ บัง บุด พุด เท่าไร ~~มันคือ~~ ได้ไม่ ได้ฟัง คง

ขาย เบ็ด ไก่ หมู เบ้า ยิง ชู้ คู้ ยิง คดง ทดง ทดง ทำ ตั้ง

คัง ว่า จะ นั้ง อยู่ ทั้งวัน (ซุน) ตาย จริง ตาย จริง

กู อยู่จริง อยู่กู ไม่ทัน ซ้า ไปทำ ใจกัน โยย อยู่

กัน อัน ใจ จน แม่ จะ ค่ายู่ง ทั้ง พ่อ ดุ จะ กาหล

เบ้า เดี้นียด เกตียด เหลือ ทน เล็ดอก ดับปะ คน เลีย

๓๓

ฤกษ์พา จมใจทำใจดี อย่างนี้ซื่ออับ

(อง) ทำใจไม่ดำมา จะรู้ทำทำยังง (ขุน)

เรียกมาเถิดข้ารู้ (อง) เจ๊กเจ้าหมูเจ้าเบ็ด

ไก่ จงให้เขาเข้าข้างใน ฤาให้ไล่ไปให้พ้น

(ขุน) หมูหมากาเบ็ดไก่ ไปบอกให้มาข้างบน

๖๓๐ กินมันคันปากชน ทุกคนแหละหระอย่าต่อล้อ (เบา

ตกใจวิ่งไป) ทำในใจใคร่บิตกั้น วันสองวันยก

ยั้นขอ เกรงเมียเสียใจท้อ พ่อสูงดำแม่

อาเคื่อง ขอทุเลาเขาค้นทุกข์ ถอดคำตั้งอยู่

นั่งเหมอง ทำในใจจะได้เปิดอง คิดยักเยื้องขยาย

ทนฟ้าๆ ข้าคิดออก จะต้องหลุดออกซ่อนเดให้กต

โพเจ๊กไซชน (ขุน) เป็นตุงที่มุงมา พอเราทุเลา

สาม กู้เงินท่านสมปรารถนา ต้องจำทำมารยา

เรื่อง ตาแม่จงไฟ

๓๓

กตขีตาแม่จงไฟ ข ๓๒ คำ (ขณะนั้นตาแม่แก่
อายุราว ๖๘ หน้าแดง ข้วน หาง หนูนิด แต่งตัว ทราวม ๆ เดิน
ท้อม ๆ เข้ามา ในห้อง ท่านะ ขอโทษโรยโผย อยู่เต็ม ตัว)

เห่ ๑ (ขุน) แม่แก่แม่แก่เฮ้ย (หัก) ยาก
เพี้ยเข้าห้องกู เชื้อข้าเข้ามาอยู่ ทำจู้จู้ผู้ดี ซาคี
ข้า ข้า กบี่ เล็ดอก อุดวิ เดอ กัด กัด ขวาง ทาง
ข้า มี จะ เลี้ย ที่ ดอง ดั้นะ เข้าใจ ไหม อ้ายครุ เล็ดอก
มา อยู่ อย่า อู้อะ เชื้อข้า เกิด ตา คะ ชิน เกะ กะ จะ
โดน เดน แม่อาเมีย ข้า มี จะ มา นี นอง ๆ เพด
แม่ แก่ เจ้ากรรมเวร ประเคน อยู่ เป็น คู่ เทียว แม่
อาข้า เครษรู้ รุ เรือง นี ที่ ดุน เดียว จะ ปอก ดอก หลอก
เป็น เกตียอ หมายถึง เหนียว ให้ พอ แรง เวตา ข้า จะ
ไป หา เงิน ใช้ ใน กำแพง ตั้ง จิตร คิด แสง กู้

๓๕ เรื่องดา แม่จางโพ
 ยืม ขอรจน น้อโกง สุด แท้แท้ ได้เงิน ไข่จะเดิน เด่อ
 คุย โฉง อยู่ คุ โยโก โคตง ขโอง เด่น ทำเป็น รุง
 คือ ตัว เตี ตัว โป เป็น คน โต รวย รุง ๆ ไข่ คัก คัก
 นัง ยัก พุง คุย พุง พุง ขวด มั่ง มั่ง เด่า เรือง เมือง
 ภู เก็จ ทำ กัดะ เม็ด ให้เข้า ท เข้า ใจ ใหม่ ว่า น
 มา ตะ ชัน เมีย ภู ๓๘ คำ เจริญ (ท่าน ขุน
 โบก มือ แด ผลัก ให้ นัง ดง ใน เก้า อ ไม่ ทิน ไร เมีย ก
 เข้า มา พุด “ นัง ใจ ตะ แม่ ย่อม คุณ รุง ฉัน เตี ตัว โป
 ที่ ท่าน มา จาก ภู เก็จ มา ถึง นี เมื่อก น เอง และ คี ใจ
 แหม ด่า ?)
 ฉอย่ม หน้า ไม่ สบาย ณ ยม กิด ก้าว เข้า ไป หมอบ
 กราบ ทัก ทาย ประจบ ถึง เข้า ไป กอด รัศ รุม มือ จน
 ท่าน ขุน หมด สติ พด “ ซ้ำ ๆ ซ้ำ ก่อน ใจ หด่อน
 หนะ ง่า ”

ฉอ่ม— กระ อ๋ฉฉ รัก รุง ของ คุณกอด รูน มั้ง ก็ รัก
เกียจ ๆ ะ ?

ตานั้ หัว ร้อ ๆ—ไม่ รัก เกียจ แม่ หนู ะ เอา อีก
ซึ (ซึ แก้ม) ตง นั อีก ก็ ได้

ท่าน ฐน— ฐา จะ คง อยู่ เดียว นั เอง— เขียว รุง
มา ถอด เสื้อ ถอด แสง พัก หอง ฉฉ สบาย กว่า

ตานั— แฉ เตี่ยว พ่อ หนู เมีย สดวย ด้วย หนู
นำ ฉฉ ใจ เต็น อยู่ ฉาย ตาม ไป ท่าน ฐน ซึ ห้อง ให้
แล้ว ออก มา ย่น หน้า ก่า อยู่ ที่ ประตู ห้อง พุด กระเมียว หน้า
ตา ทำ ทาง แก่ น้า นั ถือ หนู ห่อฉน หนู— แต่ กู ฐน
อยู่ นั ไม่ ไหว ต้อง ไป วัง ไหว้ เหว หา เงิน ให้ ฉาย แก่ แก่
จรรไร ให้ ได้ (เข้า โรง ฉอ่ม พระว่า พระวง ทั้ง จะ ประจบ
ตุง แด เป็น ห่วง แม่ ฐา จะ มา ถึง ขณะ นั้น ก็ พอด อ๋ฉฉ

๑๖ เรือง ตาแม่จางไฟ“?”,

วิ่ง กระเลื้อ กระถ่า หน้า คั่น เข้า มา นายถาม ว่าอะไร

แม่— มี อ้ายยก แก่ แรดชน หีบ บัด พระรุ่ง พระวัง เข้า
มาว่าจะ มา อยู่ ที่ นี้)

เห่ (ฉุ่ม) คาย ๆ ร้าย ละ หนอ อ้ายยก หมอ ล้อ
มาด ๆ เวรกรรม โอ้ทำภา ต้อง คิด ดู ให้ แยม คาย

ต้องไม่ให้ คุณรู้ นำขอ ล้อ เลี้ย ขุบาย ดุจ แก้ว เจียน
แก้ว ขยาย จะ ยัก ย้าย ฉิน ไต่ ดี ไม่ ก็ ครัว ดู โชค

เหมาะ จัก ปะเหลาะ ดุจ ดู ถี่ แงใจ ออกไป ที่ บอกร
มา ชี้ อ้ออิง ไป (อิงไป) แม้น เขย เลี้ย ที่ มุ่ง ดำรงภาพ

ดู จะ เป็นไร (ยาย ทิน ทัก ขาย ราว ๕๗ เข้ามา) คุณ แม่
แก เหลือ ใจ ไม่ควร ใช้ ยาย หมอ เถย กะ อ้อ ชั่ง ทำ

ให้ ชั่ง มา เหย เหย คุง ได้ ไม่ ต้อง เพี้ย ข้า จะ
เอ๋ย ขย่ำ เวย ภาย ผัว ข้า และ ตา ลุง จะ พดอย ยุ่ง คั่น

เรื่อง ตาแปะจง โฟ

๑๗

ตาย ต้อง หลอก ออก หมาย ยาย ต้อง แร่ เป็น
แม่อา ชื้อ เนียเตย ตามเตย ทำ หน้า.เตย ให้ ดี หนา
เมือง ตรัง ตัง ใจ มา ชิน แถ่ง ซ้า เป็น รับ มื่อ (ยาย)
ทำไมนะ แม่อา ก็ ซ้ำ ซ้า (ฉุ่ม) อย่า ไซ่ ลื้อ
ตาย หนา ถ่า มื่อ ชื้อ ชิน คื่อ ฮื่อ ซ้า ทบ ตาย + ผัว
ซ้า มา โน้น แถ้ว อย่า แถ่ง ๆ อี ฉิบ หาย—X คุณ
อา แม่ อา กราย มา เหมือน หมาย น่ำ ยิน ตี (ชุน)
อา ชาน่า ดี ใจ หลาน คอย กระไร ยัง ใจ นี้ เรือ
เมต ทเด ที่ มี คณ ถัด แม่ อา เมา ข ๒๐ คำ
เจรา (เข้า ไป กราบ ทัก ทาย ประจบ ถึง แก่ กอด จูบ
มื่อ จูบ ท้าว) ฉุ่ม ท้วง— คุณ ชะ นั้น ใจ หนะ

ขุน— เป็นไร ฉันไม่เห็นเป็นไรเลย แม่
 ฉุ่ม— ถ้าฉันจับคุณ แม่อาของเมียฉันไม่ได้ละก็
 อาของเมียใครละ ฉันจะจับได้

ยายนั้น— เกอะว่ากล่าวเขาทำไม แม่หนู ช่าง
 เขาเกอะ หาดานเขยรักจับอาประจำรัก เข้าๆ กอด
 จับให้สะใจเกิด

ฉุ่ม— เกอะคำ แม่อาเห็นขยเห็นจ มา ไป
 ผลัดผ้า จับเนื้อ จับตัว จัดเข้าของ พักใน ห้อง หาดาน เลี้ย
 ก้อน ดี ก่า

ยายนั้น— ดีละแม่ โข้ยพอมหาจำเรญ อา
 จะไปผลัดผ้า จับเนื้อ จับตัว เลี้ย ก้อน เดียวถึง ค่อย พบ
 อาใหม่ (ฉุ่มพาเข้าโรง)

เรื่อง ตาแม่จงไฟ

๑๘

(ขุน) หาเงินก็ไม่ได้ ห่วงข้างบ้านก็ห่วง
เถอะต้องทนไปอีกที่— อ้าว นั้น คุณลุงจะไปไหนอีก ขาม
น้ำ ขาม ทำแล้ว เอนหลังเสีย ก็ จะ ตบายนี่ (ท่านขุน จับ
ผัดกให้หนึ่งดังที่เก๊าอี)

เห่ ๑ (ขุน) อ้ายแรงทั้ง ทดงเถอะ คหัวเบอะ
อ้ายแม่เก๊า ~~ขาม~~ ขอมไม่ช่วยเรา ไม่เป็นเจ้าตัว
ไม่ตาม ~~ขาม~~ เป็นตาย อย่าหมายรอด กุยอมจอด ไม่
ขอ ขาม ~~ขาม~~ ทำทั้งม ใครถาม หลอกบอกเป็น
ลุง ข ๕ คำ เจริญ (ท่านขุน ตั้งตัวก็ผุด
ผัดรับไป)

เห่ ๑ (ท่าน) ตายโงเหมือนโรงบ้ำ บ้าน
หลาน ข้า ว่า นุง ~~ขาม~~ ข้ามเจ้าตัวลุง ใจมันยุ่งให้
หลอก ข้า ตา โน้ ก็ ตา โน้ ไซ้แม่ ไชจง ไฟ หงา
กา

๒๐ เรื่อง ตาแป๊ะจิงโพ
จะทักมันดักคำ มันดักจำต้องจนงั้น พิศวงคง
มีเรื่อง ไตซุ่นเคื่องไตดักอิน เอ่อใจใครมานั้น
บ้าเหมือนกันฤาฉนั้นไต (ขณะนั้น ยายนั้นเดินออก
มา ตานั้นจึงอย่างพิศวง) ใครนะเฮ้แม่เนี้ยฤา
(ยายนั้น) เจ้ตัวนะหื้ออ้อซิ่นใหญ่ เจ้าประคนบุญ
สุดใจ บ้าจรรไรดีคนเดียว (เจ้ตัว) อ้อมาหา
หลานซุน เขาเกิดขุ่นกันคนเดียว (เนี้ย) ฉนั้น
ก็ มาหาหลานเจี้ยว (เจ้ตัว) ตาเขี้ยวกันทั้งเพ (เจ้ตัว)
หลานฉนั้น หลานท่านเนี้ย เป็นคู่เขยขึ้นเส่นหื้อ ดีครั้น
ฉนั้นคะเน บอกอุปะเทห์หลานฤา ยัง เรารักจัก
แต่งงาน ขอให้หลานช่วยเรามั่ง (เนี้ย) บอก
อะไรบอกใครฟัง มันยังคั่งกังฉฉฉ ฉนั้นที่
มีกะตัมภร เกิดเดอดร้อนไม่ทอนเสีย หลานข้า

เล่น

เรื่อง ตา แม่จิง โป้ ๒๓

บุญญาเพ็ญ ไม่รู้ว่าแม่อาตั่ว เหมตายว่า
ยาย หมอ มา ต่อ ถ้อย หนอ เจ๊ สัว ๖ คุณ แม่ อโร ไร่
นำ ถอด มา ทวง นี้ พิร พิโร (เจ๊ สัว) หาดาน ฉิน
ก็ จิน และ เรียก ตา แม่จิง โป้ โป้ (เนีย) แต่ แม่
หนู รุ้ง แจ้ ใจ ท่าน เป็น ถูง ไม่ ยุ่ง ตาม (เจ๊ สัว)
ค้า ๆ นำ หั้ว รือ หาดาน ซ้า ก้อ มี ซ้อ ห้าม ให้ ซ้า
พยายาม เป็น เจ๊ สัว นำ หั้ว เวระ X ฐึ้น แต่ แม่ อา
บอก ซ้า ว่า จะ ปะ เหลาะ ยัว ยอ พุด ฅอ เถาะ หมายถึง
รวย เหมาะ เพาะ แม่ อา (เนีย) ยก ไร่ ที่ ซ้าย มี ฅาว
นาง หาดาน ดำ ไม่ รู้ ว่า จิง โป้ จะ ไร่ มา (เจ๊ สัว)
หาดาน ของ ซ้า ก็ ไม่ รู้ ยาย หมอ ถ้อย ทวง นี้ คง จะ มี
ที่ อด ถู (เนีย) กระ ค้า ซ้า ๓ ๆ ถูก กะ ทุ เจ๊ สัว ทาย ๖๕๖๖
แก้ กัณ ฉิน ไต่ ถ่า (เจ๊ สัว) ไร่ ฐึ้น ซ้า ซ้าย ฅวย ฅวย หาดาน
๐๕๓

หัดนอน อ่อน อุบาย ข้า จะ ดัก ซัก เขา ความ ๗ ๓๐ คำ

เจรจา (เห็น ฌ่อม มา ได้ ยาย ไถล ไป เลย เจ้ ตัว

กวก มีอ เรี่ยก ฌ่อม ก็ คิดาน เขา ไป ตั้ง หน้า แต่ จะ

ประจบเจ้ ตัวรัก พุด โนน พุด นี้ แล้ว ว่า)

เห่ ๑ (เจ้ ตัว) หลาน ณ ตั้งใจ มา

ไถ่ ๆ อยาก ไต่ ถาม ไป ไหน ใจ พุดม พตาม ไม่

อยู่ ถัก ต ถัก ดน พุด กัน ถอง ต่อ ถอง คง จะ

ต้อง มี เหตุ ผล ผดุง ผดุง สัมประตน อย่า

ร้อง ให้ ตก ใจ กลัว มา มา มา หา ถุง เรือง นุง ถุง

ไต่ ของ ผัว ณ ถัก หัก ทุก ข ถึง ตัว ถุง จะ

ช่วย ด้วย ปราณี (ฌ่อม) รัก หลาน ประ ทาน โทษ

คุณ ถุง ไปรด หลาน ถัก ที่ แค้น ทุก ข จุก ฤดี บิด

สาม มี บิด สักวัน อับ ประยศ หมด สติ เพราะ หลาน วิ

เรื่อง ตาเป้งไฟ

๒๓

เดิน พนัน นี่ ดัน ตุดัน ดัน นั้น ยวย แก่ ไซ้แม่อา
จาก จ้วง มาทอง นี หาดาน ได้ ดี ดี ชั่ง ทำ หลอก ผัว

กถัว อาญา หวัง แก่ หน้ามารยา ทำ (เจ้ตัว) ช่า ๆ ทักจว

หาดาน อว เอ้ย ไม่ ดี เลย ไม่ เป็น ตำ ปด ผัว

นั่น ชั่ว ช้า ช้าสอนท่าน ให้มาร ยา เมอ กน หรือ นอ

คือ ยายหมอ ส้อมดำ (นอ้ม) เจ้าคนนหะคำ ไซ้แม่

อวอหมอคค (เจ้ตัว) แต่ เขา เด่ากะช้า ว่าเป็นอา หา

ไซ้ปด (นอ้ม) หาดาน เลี้ยว สอน เถยวคค กตา ทรยศ

ปด ตำมี หลอก ว่า แม่อา เนย เขาก็เถยเซือ

ทองดี (เจ้ตัว) นำ อนาคต ปดาดกดี เอ้อ นี ดี ชั่ง

ห้านั้น มามา หาดาน อย่า เค้ว่า เงิน ของเรา

ใน เมื่อนั้น เขา ไป ไซ้ให้ หัน อย่า ตัว ดัน ไป นักช

(นอ้ม) ขอบ คุณ การบุญหาดาน พระคุณ ปาน

๒๔ เรื่อง ตาแป๊ะจงโพ
 มารดาดี ผิด ตุง มั่งไม่ม ชีวิต ตายไม่วาย รัก
 (กอด รุป พ่อ ตุง พ่อ ขุนผัว โผด เข้ามา เจ้ ลัว ชงก ขุน)
 ฉะ ๆ แ่นแม่ฉอ่ม กัด้า หาญสู้ มรุม ส้มค อุ่ม เขยเกินเตยนก
 ใจ ผัว จักขาดรอน ๆ (ฉอ่ม) คุณตุงหนะ ยุ่งโย คุณ
 อย่าไผดดังไสย ชั่น ตุงเขงเกรงโทษ กรณ คั่น
 ไกรซั้ง หึง ทำไม (เจ้ ลัว) คำ หาดาน วาน อย่ายุ่ง
 เจ้ ลัวตุงมิ ไซ้ใคร มา มาอย่า ดังไสย หาดานจะ
 ได้พึ่งตุงดี (ขุน) ๗ เหลือ ของด โทษ อ้ายจงโพ
 แป๊ะอับปร หยั่ง ยวด ขวด มั่งมี เกะถึงที่ แด้ว
 ขุน กภาพ ๗ หาเงิน ตเฟิน เพ้อ ก็ ไม่เขอ เซอคิด
 อ่า่น ๗ ยอมคโมยไย รำคาญ ชั่น หาดานบ้าน บัวย
 การไป ๗ ถึงเวลา ขช ตาแด้ว แม่ อุ่มแกดักกล้า

เรื่อง ตาแป๊ะจางไฟ

๒๕

เขียน

มาเถอะ แะะ อ้าย แป๊ะไฟ ใคร นั้นแน่

แม่ฮามา (เนี้ยออก) อโว่ร่น หาดานฮุน เอ้ย ออย่าเพ่อเพี้ย

นัก ดีน้ำ (ฮุน) วุ่นใหญ่ไม่ไหว ฮา ^{ฮือ}ไฟบักดำ กอด

เมี้ย (เนี้ย) โอโฮจางไฟไหน ออย่าเหตวไหด ทำ

ใจเลี้ย (ฮุน) ^{ฮือ}ไฟยังโย่เคดี้ย เมี้ยหาดานอยู่ บักดูช

อ้าย แป๊ะทำทะโถม แม่ฮุมโกม ทอดชั๊ (เนี้ย)

เหตวหาดาน นั้น ผู้ดี เศรษฐีใหญ่ บักชั๊ไค้ดี (ฮุน)

แม่ฮา ออย่าหงไป มั้เป็นไฟว่ ใจ กุด (เนี้ย)

ลุง แท้ๆ แยะละชั๊ บอก เม้อ ก็น ใจนา (ฮุน)

ซ้า ก่อนหาดาน สอน มั่น หาดาน ชู้กรรโชก จะฆ่า

แม่ฮุมฮุม พุดจา ไม่รู้ทำ มุ่ดาดวง เพราะหาดาน

ว่าคาญจุก คัวย มี ทุกรรูก ใหญ่ หลวง พักตนะ

๒๖ เวียง ตาเป้งไฟ
ทั้งปวง ไม่ต้อง รื้อต ฐ นัก หาดาน หลอก
บอก เจ้ ลัว เพราะ หาดาน กตวิ จะ รื้อ จัก พรรวเณ
หัดอน เพดิน รัก มั่น หนักนัก ไม่ ยัก คร้าม (เนี้ย)
นี้ ดิน ๕ ๕ ๕ เท่า ไร ก็น จัง ครัน ขาม ท่าน นี้
มีถอย ความ ตาม ทวงหาดานอย่า มารยา (ซุน) ห้า ร้อย
น้อย เท่า นั้น หยิบไม่ ทน จน บัญญา (เนี้ย หยิบเงินใน
ห่อผ้าให้) เอา หาดาน ดังดาว หน้า เอาให้ ห้า ร้อยบาท ๕
(ซุน) เจ้าประคุณบุญนักหนา เหมือนเทวดา ขุดขี้ด ดบาย
มากพัน จากนี้ เจ้กอบปรี ยนต์ ครัน (เนี้ย) รวยแล้ว
หาดาน แก้ว ยอด ไม่ จูบ กอดอาญานัน (ซุน) กอด ๕
จูบ ๕ ๕ แม่อาจัน จริงอย่าต้อ (นอ้ม) คุณ ขา
อย่า กอดรัด ฉันทโมนันต์ อัดใจ คอ (ซุน) เป๊ะ

เรื่อง ตาแป๊ะจงไฟ

๒๗

บ้าอย่าหัวร่อ กอดคอ เมียข้าเสียใจ (ฉุ่ม)
ข้าหมอมองอึ้ง ฟัง เงินของมึงจงบ่ไป แล้ว
ตรงดงกะได ไปให้พันอี่คนโกง (ชุน) เนอะ
แป๊ะ ข้ายแป๊ะจ้ง ชาติจงไฟคุยโตโผง ยืน
ข้ายเป็นนายโรง ทำโง่งโหยง อยู่อีกโย เงินมึง
ให้ถึงมือ แล้วอย่าคิดอยู่ต่อไป (ฉุ่ม) คุณตะกุด
(ชุน) เช่ฉุ่มเง (ฉุ่ม) แปลว่าไรหน้าใครวะ (ชุน)
แปลว่าตาแป๊ะนั่น มันใช้ตุงพุงอดสู จงไฟแป๊ะโง
สู้ ข้ายนี่ผู้ใดบอกที่ (ฉุ่ม) อี่แกใช้แม่อา
ยายหมอมามาทองนี้ คุณแม่เช่เค็มเห็ดดี
ท่านใช้ชี่นี้เกาะทอง (ชุน) ให้ฉันนั้นเงินกระตาส ห้าร้อย
บาทปลาดหลวง (ฉุ่ม) ตุงคุณอย่าว่านทอง

๓๘

๒๗ เรื่อง ตาแป๊ะจ๋งโพ
ดี ชั่ง ทำให้มานั้น (ขุน) วุ่นใหญ่ใจ หนะนี้ แปลก
เต็มทีอย่างไรกัน แดนฉนวนพันรำพรรณ ดอง ท่าน
นั้นโปรดชี้แจง ข ๗๔ คำ เจรจา (ขณะ นั้น อ้อ อัง
คิวนั่งลงเข้ามา บอก)

เห่ ๑ (อัง) ได้ โปรด คำนี้ ตา แป๊ะ
เจ๊เคยแถมะชะหน้า ชะแยง หน้า นก ชก คมกแดง เหมือน
คุณ ตงมั่ง เข้ามา ยาย แก่ แวดเปิด ๆ เก่ง ก็
โย่งเย่ง จะมา หา เหมือน แท้ ๆ อย่าง แม่อา ต่าง
บอกว่า มาทอง เงิน ข ๘ คำ เจรจา

เห่ ๑ (ขุน) คุณ พระ ช่วย ฅวย แผลอ
จิตว เข้าใจ คิด ผิด คเหิน กาหลด สัปคนเค้น

เรื่อง ตาแป๊ะ จงโพ

๒๘

โดยฤทธิ์ เติง เต๋อ เติง เตอ คุณ ตาเมตคาริบาย คุณ

ยาย ขยาย ทวดาย เติง เตอ หาดาน ฉงน เหมือน คน เมา เป็น

ได้ โหม ใคร คุณตา ข & คำ เจริญ

ให้ ๑ (เจ็ด) ถ้า หาดาน หาย งาน

คลัง ให้ พุด มั่ง ดัง ปราณ ดึง นี พี่ มารดา ขุน

ภาพ อย่า วุ่น เหว ไป ๑๖ คือ ตัว เจ็ด ปี ไม่ ใช้ จงโพ

แป๊ะ โซ โหม อยู่ ภูเก็จ เขต ของ ไทย เข้ามา

ใน บาง กอกนี้ (เนย) ขำ น้า (ขุน) แม่ อ

เนย (เนย) อย่า เพ้อ เอย ชัด คอ ช้ ถูก ตะจะ

ขอ ช้ ๑๖ ลัก ทมิ เรือง รว อ่า ไครย ใน เรือ เมด ข้าม

ทะเล หนาว แด่น หนาว ๗๖ โสค เมาะ จำ เภาะ ครว

เจ๊สัว ชาว ภูเก็ต มา พบ กัน ฉนั้น ญาติ มิตร (เจ๊สัว)

เดี๋ยว นึกต ดันที กว่า พัง หนะ จะ วิวาท กับ แม่อา

จะว่าไง (ซุน) หลาน ผิด คิด ขอโทษ สุดแต่โปรด

ให้ทำได (เจ๊สัว) ต่าง บ้าง อนุญาต ไหว ใคร หดอก

ซู้ คู้ ตัวเอง เขา เสนไป ไซ้เจ้านี้ คู้ไปนี้

จก ลัว เกรง อย่า แก่ง พลัก แผลงเพดง เยง ยำกัน

เท่า นั้น พอ ข ๑๔ คำ เจรจา (อึ้ง ไม่ พังอิร้า

คำ อิม หั่ว ร้อ เหอ ๆ ซุน กภาพ กะ ญ่อม ต่าง วิบ

ถึเงิน เข้าโรง แล้ว กอด กัน เข้า มาหมอบ)

พม่าเห่ ๑ (เนีย) ต้อง หลาน คลาน มา กราบ

ถ้วน เช็ด หลาบ ดัง คำ ขอ (เจ๊สัว) จงไฟ

แป๊ะ ไชรขอ ยาย หมอนวด ชวด อยู่โย (เนีย)

เรื่องตาปะเจงโพ

๓๑

สาวหนุ่ม กรุ่ม โศมนัส (เจ้ ลั่ว) แก่เถา อดใจทำไม

(อัง) กอด มั่ง ชั่ง เป็นไร แก้อไหญ่ มีทั้งตัว ข

๔ คำ (อัง) ดึงเข้า ไปกอดเกา อหิว รัชไหญ่ ทั้ง อัง แด

เจ้ ลั่ว ท่าน เนีย อาย ขุนกา พวชา แด อด มั่ง ใน หน้า)

เห่ ๑ (เจ้ ลั่ว) ส่าย ส่น กดยบาย มั่น แด

ร้าย มั่น แด ชั่ว (เนีย) รู้ คัก ถ้านัก กัด แด

อย่า มัว มัว มารยา (ขุน) เพ้อ พนน นัน ให้ โทษ

ใคร ดึง โดด ตอน โทคา (อดุม) เทียว เหว่ โชด เก

กำ ผัด ส้มบด หัด ไม่ดี (อัง) เกอะ ใคร ยัง ใจ มั่ง

คำจ้าง อัง คัก หัด / หัก เตอน เตอน เต็ม ที่ ขอ

๕ เดียว น เกอะ เป็นไร (เจ้ ลั่ว) เท่า ไห่ (อัง) ให้

๓๒ เรื่อง ตาเฒ่าจิงโง่
อึ้ง ลัก ล่อง ชั่ง เกิด คตงใหญ่ (เจ็ดตัว) เขา
ลิหะ (อึ้ง) จะ ขวยไชย ให้แม่แก่ ระแ่ว วรรณ
(เนี้ย) อึ้ง ขัว ปาก กล้าพูด จะ เกิด บุค จัก เกิด ขวย
(อึ้ง) เบ้าว่าแม่ อาสวดย โปรด ขวย เบ้า (เนี้ย)
เข้างันต์ ๓๐ คำ

บิตม่าน

ศุภมัตต

๒ พ.ค. ๒๕๒๒